

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Martina Jakuba Bruse v právní věci žalobce: **Mgr. J. D.**, zast. Mgr. Monikou Jiráskovou, advokátkou, se sídlem Dlouhá 727/39, Praha 1, proti žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2020, č. j. PPR-2863-23/ČJ-2020-990131, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2022, č. j. 8 Ad 13/2020-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalobce jakožto příslušník Policie České republiky byl rozhodnutím ředitele Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál ve věcech služebního poměru ze dne 23. 3. 2020, č. 8/2020, podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) propuštěn ze služebního poměru, neboť podle závěru psychologa ze dne 2. 9. 2019 ve spojitosti se závěrem vedoucího psychologa ze dne 30. 12. 2019 pozbyl osobnostní způsobilost k výkonu služby.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 8. 2020, č. j. PPR-2863-23/ČJ-2020-990131, k odvolání žalobce prvoinstanční rozhodnutí změnil, přičemž tato změna neměla vliv na propuštění žalobce ze služebního poměru.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 30. 11. 2022, č. j. 8 Ad 13/2020-85, zamítl jako nedůvodnou.

[4] Městský soud nepřisvědčil žalobní námitce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s argumentací ohledně nepřátelského chování, diskriminace a bossingu ze strany nadřízených žalobce. Shledal totiž, že se s touto argumentací žalovaný vypořádal, a to srozumitelným a konkrétním způsobem. Stejně tak nepřisvědčil ani obecné námitce žalobce, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nevypořádal s odvolacími námitkami.

[5] Dále se městský soud zabýval jednotlivými námitkami souvisejícími s psychologickou konzultací a vyšetřením, jež žalobce před propuštěním ze služebního poměru podstoupil. Žádnou z nich však neshledal důvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost, kterou doplnil na výzvu Nejvyššího správního soudu ve stanovené měsíční lhůtě.

[7] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti rozporuje závěr městského soudu, podle kterého k podání žádosti o posouzení osobnostní způsobilosti policisty nepotřebuje služební funkcionář žádné kvalifikované podklady, nýbrž k tomu postačují jeho vlastní poznatky, jejichž podoba není ničím stanovena. Stěžovatel má za to, že před podáním předmětné žádosti musí služební funkcionář prověřit veškeré indicie, jež mohou mít vliv na osobnostní způsobilost policisty. K tomu v případě stěžovatele ani při následně zahájeném správním řízení ve věci služebního poměru nedošlo, neboť nebyly vypořádány jeho námitky, podle kterých se stal obětí bossingu a diskriminačního jednání.

[8] Dále stěžovatel namítl, že psychologické vyšetření, na základě kterého byl propuštěn, nebylo vypracováno v dostatečné kvalitě, když podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 Ads 19/2013-35, jsou na závěry psychologů kladeny obdobné nároky jako na znalecké posudky. Psychologické závěry jsou vzájemně částečně rozporné, a proto ve výsledku nesplňují požadavek úplnosti a přesvědčivosti, když pouze takový posudek může být podkladem pro zákonné rozhodnutí o propuštění. Podle stěžovatele k tomu nepostačuje, jak tvrdí městský soud, že oba posudky obsahují i shodná dílčí hodnocení, jež vedou k závěru o absenci osobnostní způsobilosti.

[9] Podle stěžovatele městský soud také nesprávně označil za nepodstatné, že ze správního spisu není zřejmé, kdy a jak byl stěžovatel informován o termínu a místě psychologického vyšetření. Kumulace několika procesních pochybení totiž může vést k nezákonnosti rozhodnutí o věci samé. Městský soud požadavky kladené na správní řízení v napadeném rozsudku dostatečně nereflektoval, a proto jej zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

[10] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil nadepsaný rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[11] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný a zcela se ztotožňuje s jeho závěry.

[12] Žalovaný dále argumentoval, že služební funkcionář zažádal o psychologické vyšetření za účelem ověření osobnostní způsobilosti stěžovatele k výkonu služby oprávněně. Na tomto místě poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2019, č. j. 10 As 75/2019-52, dle kterého ani případná šikana dotyčného, jež by vedla k trvalé ztrátě způsobilosti pro výkon služby, by na rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nemohla nic změnit. Tvrzenou diskriminací stěžovatele se žalovaný ve svém rozhodnutí zabýval, přičemž nadále trvá na tom, že se jednalo o běžnou kontrolní činnost jakožto reakci na neuspokojivé pracovní výkony stěžovatele, jež nelze považovat za nerovné zacházení.

[13] Žalovaný rovněž nepovažuje za vadné, že se závěr vedoucího psychologa ze dne 30. 12. 2019 zcela neztotožňuje se závěrem psychologa ze dne 2. 9. 2019. Podstatné je, že stěžovatel podle nich není osobnostně způsobilý k výkonu služby u policie. Výsledek psychologického vyšetření je podle žalovaného přesvědčivý a přezkoumatelný.

[14] Konečně žalovaný nespatřuje žádnou vadu v souvislosti s informováním stěžovatele o podstoupení vyšetření u psychologa. Ze spisového materiálu plyne, že stěžovatel byl vyslán na psychologické vyšetření na základě s ním učiněné ústní domluvy. Stěžovatel se následně k vyšetření dostavil a podstoupil je, a proto městský soud správně shledal žalobní námitku týkající se nevyrozumění o termínu vyšetření nerelevantní. Žalovaný je přesvědčen, že ve správním řízení ve věci služebního poměru nebyla porušena žádná stěžovatelova práva. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že ji podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[16] Podle písm. a) zmíněného ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písm. b) téhož ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost*. Podle písm. d) téhož ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti, jejíž důvodnost by sama o sobě stačila ke zrušení napadeného rozsudku. Dospěl přitom k závěru, že rozsudek městského soudu splňuje požadavky ustálené judikatury kladené na odůvodnění soudních rozhodnutí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Z jeho odůvodnění je totiž zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. krajský (městský) soud přezkoumává správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Přezkoumatelnost rozhodnutí krajského (městského) soudu pak není závislá na subjektivní představě účastníka o tom, jak podrobně by mělo být odůvodněno. Jedná se totiž o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014-85). Stejně tak nesouhlas účastníka s právním názorem soudu nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ve kterém je tento názor obsažen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 Afs 184/2019-38). Obecně navíc platí, že kvalita podání účastníka předjímá kvalitu a obsah následného rozhodnutí ve věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 7 As 73/2008-65).

[19] Nejvyšší správní soud shledal, že městský soud reagoval na argumentaci stěžovatele z hlediska přezkoumatelnosti přiměřeně tomu, jak byla podána v žalobě. Napadený rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Jedná se tedy o přezkoumatelné rozhodnutí.

[20] K argumentaci stěžovatele, že dlouhodobě čelil bossingu a diskriminačnímu zacházení ze strany nadřízených, kterou uplatňuje v průběhu celého řízení, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Jak žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti správně podotkl, Nejvyšší správní soud se již souvislostí šikanózního jednání s propuštěním zaměstnance bezpečnostního sboru pro ztrátu osobnostní způsobilosti ve své rozhodovací praxi zabýval. V rozsudku ze dne 25. 7. 2019, č. j. 10 As 75/2019-52, uvedl, že „pokud příslušník bezpečnostního sboru trvale ztratil způsobilost pro výkon služby, je nerozhodné, jak k této ztrátě došlo. (...) I kdyby se totiž prokázalo, že šikana stěžovatele skutečně vedla k trvalé ztrátě způsobilosti pro výkon služby, na rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru by to nemohlo nic změnit. To samozřejmě neznamená, že otázky tvrzené šikany nemohou mít vliv v řízeních jiných, ať již v eventuálním disciplinárním řízení proti vedoucímu příslušného oddělení, event, v řízení o peněžitých nárocích oběti šikany či bossingu.“ Na uvedeném závěru, který dopadá i na případ stěžovatele, Nejvyšší správní soud nadále trvá.

[21] V návaznosti na uvedené považuje Nejvyšší správní soud za bezvýznamné zabývat se argumentací stěžovatele týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu pro nezohlednění námitky související právě s tvrzeným šikanózním jednáním. Dále se proto bude zabývat otázkami směřujícími k předmětu nyní projednávané věci.

pokračování

[22] Podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru *příslušník musí být propuštěn, jestliže podle posudku psychologa bezpečnostního sboru pozbyl osobnostní způsobilost k výkonu služby.*

[23] Podle § 79 odst. 2 zákona o služebním poměru *osobnostní způsobilost příslušníka posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může podat příslušník návrh na přezkoumání vedoucímu psychologického pracoviště bezpečnostního sboru.*

[24] Podle § 79 odst. 3 zákona o služebním poměru *za osobnostně způsobilého se považuje příslušník, u něhož byly podle závěru psychologa bezpečnostního sboru zjištěny takové osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon služby na místě, na které má být příslušník ustanoven.*

[25] Podrobnější právní úpravu vztahující se ke zjišťování osobnostní způsobilosti obsahuje vyhláška č. 487/2004 Sb. o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru (dále jen „vyhláška“).

[26] Podle § 3 odst. 3 vyhlášky musí služební funkcionář do žádosti o posouzení osobnostní způsobilosti uvést důvod, pro který předmětné posouzení u konkrétního příslušníka žádá. Ze správního spisu přitom vyplývá, že v případě stěžovatele služební funkcionář požádal o posouzení jeho osobnostní způsobilosti z důvodu opakovaného podávání neuspokojivých pracovních výkonů. V kasační stížnosti stěžovatel rozporuje obsah odstavce 39 napadeného rozsudku, kde městský soud charakterizoval důvody žádosti o posouzení osobnostní způsobilosti.

[27] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že důvod pro podání žádosti musí být legitimní. To však městský soud v napadeném rozsudku nijak nepopřel. Je zřejmé, že uváděný důvod musí souviset s osobnostní způsobilostí dotyčného, a nelze tedy uvést (doslova) jakýkoli důvod. Zároveň je nepochybné, že opakovaně nedostačující pracovní výkony jsou beze všeho relevantním důvodem pro podání předmětné žádosti. V případě stěžovatele služební funkcionář k tomuto tvrzenému důvodu doložil řadu podkladů, včetně služebního hodnocení přezkoumaného poradní komisí. Nejvyšší správní soud proto k uvedenému shrnuje, že v souvislosti s podáním žádosti o posouzení osobnostní způsobilosti stěžovatele se služební funkcionář nedopustil svévole či jiného zakázaného jednání.

[28] Ze správního spisu dále vyplývá, že podle závěru psychologa ze dne 2. 9. 2019 stěžovatel pozbyl osobnostní způsobilost, neboť nesplňoval osobnostní charakteristiky podle § 1 písm. a), b), d) a f) vyhlášky. Závěr vedoucího psychologa ze dne 30. 12. 2019 pak potvrdil, že stěžovatel není osobnostně způsobilý, ale pouze pro nesplnění osobnostních charakteristik podle § 1 písm. d) - odolný vůči psychické zátěži a f) - bez nedostatečnosti v oblasti volných procesů. S ohledem na tuto skutečnost stěžovatel nepovažuje psychologické výsledky za dostatečně kvalitní. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že předmětný výstup psychologa musí být odůvodněn v rozsahu a kvalitě obdobné, jako tomu je u znaleckých posudků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 Ads 19/2013-35). Zároveň podle již citovaného rozsudku sp. zn. 10 As 75/2019 „závěr

psychologa bezpečnostního sboru ve smyslu vyhlášky je stěžejním podkladem správního rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Je odborným závěrem, o němž si správní orgán, resp. soud nemůže pro nedostatek vlastních odborných znalostí a zkušeností učinit úsudek sám. I takový závěr však soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s.“

[29] Vzhledem k uvedenému se Nejvyšší správní soud seznámil s obsahem předmětných psychologických závěrů, přičemž shledal, že celkově splňují požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Ze závěru vedoucího psychologa ze dne 30. 12. 2019, jež vypracovala komise tří psychologů, je srozumitelné, proč na rozdíl od závěru psychologa ze dne 2. 9. 2019 byl stěžovatel shledán osobnostně nezpůsobilým „pouze“ pro absenci dvou osobnostních charakteristik. V závěru vedoucího psychologa je uvedeno, že výsledky provedeného šetření spíše než o absenci osobnostních charakteristik podle § 1 písm. a) - intelekt v pásmu průměru nebo vyšším a písm. c) - psychosociální vyzrálост svědčí o shledané absenci dalších dvou osobnostních charakteristik podle § 1 písm. d) a f) vyhlášky. Jinými slovy, například podaný podprůměrný výkon ve výkonostních testech, jež zahrnují i test inteligence, svědčí podle komise spíše o neschopnosti stěžovatele zvládat psychickou zátěž [§ 1 písm. d)] než o jeho podprůměrném intelektu [§ 1 písm. a)]. Proto jsou v závěru vedoucího psychologa chybějící osobnostní charakteristiky redukovány, neboť absence pouze těch podle § 1 písm. d) a f) vyhlášky byla (slovy komise) prokázána zcela jednoznačně.

[30] Také Nejvyššímu správnímu soudu jako laikovi v oboru psychologie je jasné, že jednotlivé osobnostní charakteristiky uvedené v § 1 vyhlášky spolu úzce souvisí a absence jedné může ovlivnit výsledky vypovídající o druhé. Proto skutečnost, že závěr vedoucího psychologa ze dne 30. 12. 2019 není kvůli zmíněné redukci zcela souladný se závěrem psychologa ze dne 2. 9. 2019, nepovažuje za vadu, pro niž by měl být výsledek psychologického šetření považován za nepřesvědčivý. Zásadní v daném ohledu je, že závěr vedoucího psychologa shledal stěžovatele osobnostně nezpůsobilým ze stejných důvodů, a nikoli zcela odlišných.

[31] Obdobně Nejvyšší správní soud nemá za to, že by pro zmíněnou odlišnost mezi psychologickými závěry, která byla dostatečně a srozumitelně zdůvodněna, mělo být psychologické posouzení stěžovatele považováno za neúplné. Ze závěru vedoucího psychologa plyne, že při vyšetření stěžovatele byly pro získání potřebných výsledků použity adekvátní metody, které byly rovněž správně administrovány. Přezkoumávající komise posoudila všechny námitky, jež stěžovatel uplatnil proti závěru psychologa ze dne 2. 9. 2019, přičemž žádnou z nich neshledala takového charakteru, že by dokázala zpochybnit přijatý závěr o osobnostní nezpůsobilosti stěžovatele k výkonu služby.

[32] Nejvyšší správní soud také neshledává nic vadného na tom, jak se městský soud vypořádal s žalobní argumentací týkající se informování stěžovatele o konání psychologického vyšetření. Ze spisového materiálu je zřejmé, že stěžovatel věděl o podání žádosti o posouzení jeho osobnostní způsobilosti i to, z jakého důvodu služební funkcionář o posouzení požádal. K tomuto dospěl rovněž městský soud v odstavci 45 napadeného rozsudku, přičemž jeho obsah stěžovatel v kasační stížnosti nijak nerozporuje. Stěžovatel se poté v daný termín k psychologickému vyšetření včas dostavil a podstoupil je, přičemž netvrdí, že by tenkrát byl v nějakém špatném rozpoložení, jež by ovlivnilo jeho výkon při

pokračování

psychologickém šetření. Městský soud proto příslušnou argumentaci správně označil za nepodstatnou, neboť v souvislosti s uvedenou skutečností nemohlo být nijak zasaženo do práv stěžovatele v následně zahájeném správním řízení ve věci služebního poměru.

[33] Lze tedy shrnout, že městský soud posoudil příslušné právní otázky správně, jeho závěry jsou přezkoumatelné a vycházel přitom z náležitě zjištěného skutkového stavu věci, která nebyla ve správním ani soudním řízení zatížena vadami majícími vliv na zákonnost v nich vydaných rozhodnutí. Důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. proto nebyly naplněny.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu